

AMROSE

AMsterdam Rotterdam Sedatie onderzoek

De praktijk van palliatieve sedatie na introductie van de KNMG richtlijn

VUMC: Tijn Brinkkemper, Roberto Perez, Wouter Zuurmond, Miel Ribbe.
Erasmus MC: Siebe Swart, Agnes van der Heide, Judith Rietjens, Lia van Zuylen, Anneke Tooten.
(UMCG: Klaas van der Meer, Marco Blanker, Jaap Talsma)

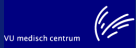
Achtergrond

- Palliatieve Sedatie belangrijke interventie ter verlichting van refractaire symptomen aan het einde van het leven
- Palliatieve sedatie wordt in NL veel toegepast (4-10% van de sterfgevallen versus 2-3% in andere Europese landen (2001))
- KNMG richtlijn Palliatieve Sedatie 2005
- Dagelijkse praktijk na invoering KNMG richtlijn tot dusver nog niet onderzocht

Erasmus MC

 2

Vraagstellingen

1. Retrospectief onderzoek:
  - Hoe kenmerkt de praktijk van palliatieve sedatie zich in het ziekenhuis, het verpleeghuis, de huisartspraktijk en het hospice? In hoeverre is deze in overeenstemming met de KNMG richtlijn palliatieve sedatie?
  - Welke knelpunten ondervinden artsen en verpleegkundigen bij de besluitvorming en uitvoering over palliatieve sedatie? Zijn er aanknopingspunten voor verbetering aan te wijzen?
2. Prospectief onderzoek:
  - Wat is de waarde van meetinstrumenten ter bepaling van de sedatiediepte voor toepassing in de praktijk van palliatieve sedatie? Welk instrument is voor de palliatieve praktijk het meest valide en betrouwbaar?

Erasmus MC

 3

Methode

- Deelstudie 1a - vragenlijst-onderzoek:
  - Gestructureerde vragenlijsten betreffende besluitvorming, uitvoering, kennis richtlijn m.b.t. palliatieve sedatie
  - Artsen aselechte steekproef (n=1120), verpleegkundigen selecte steekproef (n=590)
  - Extra regio's geïncludeerd voor huisartsen (Zwolle n=185; Groningen n=299)
- Deelstudie 1b – 120 diepte interviews:
  - Gestructureerde interviewlijst
  - 20 huisartsen, 20 specialisten, 20 verpleegkundigen per regio.
- Deelstudie 2 – monitorstudie
  - Betrouwbaarheid/validiteit MTAS, RASS, VICS & PainAd
  - 45 patiënten in 3 instellingen

Erasmus MC

 4

Stand van zaken

- Deelstudie 1 a - vragenlijst-onderzoek:
  - Respons
    - Huisartsen: 41 %
    - Verpleeghuisartsen: 47 % (Zwolle 54 %; Groningen 35 %)
    - Specialisten: 25 %
    - Verpleegkundigen 46 %

- Deelstudie 1b – 120 diepte interviews:
  - Recentelijk gestart
  - In totaal 149 aanmeldingen.

- Deelstudie 2 – monitorstudie
  - Inclusie nog niet overal gestart
  - 7 patiënten geïncludeerd

